

Klachtnummer 2022/058

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klaagster] (verder: klaagster), moeder van [leerling], leerling van [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 30 mei 2022 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen [rector], rector van de school (verder: de rector). De Commissie heeft op 14 juni 2022 een verweer ontvangen.

Klaagster en de school zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten tijdens een besloten hoorzitting op 7 september 2022. Tijdens deze hoorzitting waren aanwezig:

- klaagster;
- [stiefvader], de stiefvader van [leerling] (verder: de stiefvader);
- [bestuurder], bestuurder (verder: de bestuurder);
- de rector.

II. Standpunt van klaagster

Klaagster geeft aan dat [leerling] en haar zusje zich maandenlang in een onveilige situatie hebben bevonden op de school. Dit als gevolg van meerdere verkrachtingen alsmede fysieke en mentale geweldplegingen begin 2022 door een klasgenoot (verder: de klasgenoot), jegens [leerling]. De school heeft de klasgenoot niet geschorst en heeft onvoldoende gedaan om [leerling] een veilige schoolomgeving te bieden.

[leerling] en haar zusje wilden niet meer naar school omdat er na verloop van tijd ook sprake was van heftig, dagelijks pestgedrag door medeleerlingen op en rondom school. Klagers achten de school hiervoor verantwoordelijk, met name door het handelen (of eigenlijk niet handelen) van de rector. Klagers hebben een uitgebreide samenvatting van de periode van 24 maart tot 25 mei 2022 overgelegd.

Verder stellen klagers dat zij niet tijdig een contactpersoon hebben gekregen en dat de communicatie van de school tekort is geschoten.

Tijdens de hoorzitting hebben klagers aangegeven dat zij met ingang van het schooljaar 2022-2023 een andere school hebben gevonden voor [leerling] en haar zusje.

III. Standpunt van de school

Er is sprake van een complexe situatie als gevolg van mogelijk ernstig grensoverschrijdend gedrag tussen twee leerlingen dat buiten schooltijd heeft plaatsgevonden. Voor de ouders van [leerling] is het overduidelijk dat haar voormalige vriend hieraan schuldig is. Zij verwachten dat hij van school wordt gestuurd. Zolang de schuldvraag in deze situatie nog onbeantwoord blijft en door de politie onderzocht wordt, hebben leerlingen in deze leeftijdscategorie, recht op onderwijs in het kader van de leerplicht. De school heeft besloten dat ook aan beide leerlingen te blijven aanbieden en heeft geprobeerd beide leerlingen daarbij maximaal uit elkaar te houden. Volgens klaagster heeft de vanaf de meivakantie in gang gezette werkwijze niet goed genoeg gewerkt en is [leerling] dagelijks gepest. Daarnaast hebben klaagster en haar partner onvoldoende empathie vanuit de school ervaren en stellen zij dat er niet goed met hen is gecommuniceerd.

Klaagster stelt voorts dat zij niet tijdig een contactpersoon heeft gekregen. Op 25 april 2022, in de meivakantie, heeft klaagster contact opgenomen met de externe vertrouwenspersoon om met haar te bespreken dat ze een contactpersoon voor de ouders binnen de school mist. Met de rector wilde klaagster geen contact meer hebben vanwege haar gevoel door de rector niet gehoord te worden. Vanwege de vakantie kon de externe vertrouwenspersoon niet onmiddellijk antwoord geven op deze vraag. Ook [interne vertrouwenspersoon], de door [leerling] benaderde interne vertrouwenspersoon, die hierover door klaagster geappt wordt, heeft geantwoord dat hij na de meivakantie hierover contact met haar opneemt.

Op 10 mei 2022 besluit de bestuurder teamleider [bestuurder teamleider] als contactpersoon te vragen (verder: de contactpersoon). De contactpersoon heeft op donderdag 12 mei 2022 contact opgenomen met de familie. Vanaf dit moment spreekt de contactpersoon wekelijks met de ouders.

Het regelen van een nieuwe contactpersoon voor klaagster is, nadat de vraag door haar gesteld werd, direct na de vakantie opgepakt. Aan de verwachting van klaagster dat dit in de vakantie geregeld zou moeten worden, hoeft de school in principe niet te voldoen. Alleen als het gaat om levensbedreigende situaties is contact in schoolvakanties gewenst en zelfs noodzakelijk.

De school heeft de eerste weken geprobeerd om, op advies van de vertrouwensinspectie, de situatie klein te houden. Aanvankelijk leken zij hierin te slagen, mede doordat de betreffende leerlingen die weken niet gelijktijdig op school aanwezig waren. In de week na de meivakantie, week 19, is gebleken dat de hele school inmiddels op de hoogte was van de situatie. Er is één tafel beklad en een tekst op een bord geschreven en andere leerlingen vonden het stoer om dingen te roepen. Op dinsdagochtend 17 mei 2022, week 20, hebben beide interne vertrouwenspersonen bij de schoolleiding en de bestuurder aangegeven dat ze merken dat de situatie niet langer meer klein te houden is en dat het voor [leerling] erg onveilig en vervelend is.

De bestuurder heeft direct besloten tot spoedoverleg met het MT en de vertrouwenspersonen. Besloten is het reeds gehanteerde pestprotocol maximaal te gaan inzetten en alle medewerkers te informeren om voldoende ogen en oren in de school te hebben met als doel de omgeving voor [leerling] veilig en stabiel te houden.

[leerling] is door haar mentor de les uitgestuurd toen ze de telefoon tijdens de les aannam. Voorafgaand hieraan was [leerling] meerdere malen gemaand om de telefoon weg te doen en op te letten in plaats van te kletsen. Na afloop van de les heeft de mentor zoals te doen gebruikelijk de ouders op de hoogte gesteld van het feit dat hun kind de les uit is gestuurd.

Ook al zit [leerling] in een zeer moeilijke situatie en is het begrijpelijk dat bereikbaarheid voor instanties en ouders in deze situatie gewenst is, toch mag ook van haar gevraagd worden om zich tijdens de les

te houden aan de normale schoolregels. Dit betekent dat de instructie van de docent opgevolgd moet worden en dat de telefoon uit staat. Het tijdens de les opnemen van een telefoon is niet toegestaan, tenzij voorafgaand aan de les aangekondigd. Klaagster stelt dat de docent meer begrip had moeten hebben voor de situatie omdat ze daar tot in detail van op de hoogte was. Dit is niet het geval. De docenten zijn door de schoolleiding in beperkte mate (need to know) op de hoogte gesteld van de situatie. Ook het verwijt dat de docent als mentor van [leerling] meer betrokkenheid had moeten tonen, treft geen doel, omdat [leerling] inmiddels intensief werd begeleid door [interne vertrouwenspersoon], die daarmee de mentorrol had overgenomen.

Ten aanzien van de situatie waarin [leerling] en de klasgenoot elkaar tegen kwamen in een lokaal geldt het volgende. De school had duidelijker kunnen zijn voor wat betreft het klaarleggen van de toetsen in het juiste lokaal. Doordat deze toetsen blijkbaar niet op de juiste plek lagen, is [leerling] de toetsen gaan zoeken. Toevalligerwijs stuitte ze daarbij op de klasgenoot, aanwezig in het lokaal gezien zijn inschrijffuur. Als de toets in het juiste lokaal had klaargelegen was dat niet gebeurd. [leerling] koos er vervolgens zelf voor om weer het lokaal in te lopen terwijl dit niet nodig was, wetende dat de klasgenoot daar zat. Dit kan de school niet verweten worden.

Klaagster heeft meerdere keren aangegeven dat ze vindt dat school niets doet en dat er niets gedaan wordt met haar zorgen over de situatie waarin [leerling] zich op school bevindt. Klaagster is van mening dat de door de school ingezette spreidingsmethodiek niet heeft gewerkt. Ze vindt de keuze van de school om de klasgenoot in de pauze wel bij zijn vrienden te laten staan onbegrijpelijk. Het argument dat de klasgenoot op zijn beurt niet meer in de lessen van Havo 4 mag komen, is in hun ogen geen argument.

De school betwist dat er niets is gedaan. De situatie rondom [leerling] en de klasgenoot neemt zeer veel tijd in van de vertrouwenspersonen, de schoolleiding en de bestuurder. De vertrouwenspersoon van [leerling] besteedt, sinds [leerling] hem in vertrouwen heeft genomen, per week veel tijd (meer dan één werkdag) aan [leerling] en aan het overleg met anderen om alles zo goed mogelijk voor haar te regelen. Hetzelfde geldt inmiddels ook voor de vertrouwenspersoon van de vermeende dader. De schoolleiding voert wekelijks meerdere keren overleg met elkaar, met de vertrouwenspersonen, met de vertrouwensinspecteur, de wijkagent, de bestuurder en met leerlingen (om hen aan te spreken).

Klaagster geeft aan dat zij geen contact meer wenst te hebben met de rector van de school omdat hij haar niet heeft willen horen en geen concrete keuzes heeft gemaakt om de klasgenoot de toegang tot de school te ontzeggen door hem bijvoorbeeld te schorsen. De rector is als geen ander betrokken bij de situatie van zowel [leerling] als de klasgenoot en heeft vanaf het allereerste begin alles op alles gezet om op een juiste manier sturing te geven aan het beheersbaar houden van de ontstane situatie. De schoolleiding en de vertrouwenspersonen hebben de situatie rondom [leerling] en de klasgenoot met alle beschikbare middelen, kennis, kunde en interventies zo goed mogelijk in goede banen proberen te leiden. Dit wil niet zeggen dat alles wat de school in deze situatie onderneemt goed heeft uitpakt en dat de ingezette acties altijd het gewenste effect hebben opgeleverd.

IV. Overwegingen van de Commissie

De Commissie stelt op basis van de stukken en het ter zitting verhandelde vast dat de klacht bestaat uit de volgende onderdelen:

- a. de school is tekortgeschoten in de zorgplicht om een veilige schoolomgeving voor [leerling] te creëren, en
- b. de school is tekortgeschoten in de communicatie met klaagster.

Ad a Veilige schoolomgeving

De Commissie stelt als uitgangspunt bij het beoordelen van de klacht dat een school een veilige en vertrouwde omgeving moet zijn voor de leerlingen. Van een school mag daarom verwacht worden dat er voldoende aandacht wordt besteed aan het bieden van veiligheid. Klaagster stelt dat deze veiligheid op twee vlakken niet is gewaarborgd, namelijk door de aanwezigheid van de klasgenoot op de school en door het pestgedrag van andere leerlingen.

Klaagster heeft in eerste instantie de school verzocht de klasgenoot te schorsen. De school heeft aangegeven dat dit niet mogelijk was aangezien zij zelf niet heeft kunnen vaststellen wat zich (buiten school) heeft voorgedaan en het onderzoek hiertoe in handen van de politie ligt. Klaagster heeft ter zitting aangegeven dit te begrijpen. Dit laat onverlet dat klaagster van mening is dat van de school verwacht mag worden dat zij maatregelen neemt om een veilige schoolomgeving voor [leerling] te waarborgen.

De Commissie is van oordeel dat de school de besluiten en afwegingen rondom een eventuele schorsing van de klasgenoot in redelijkheid heeft kunnen nemen en maken. Dat de school in dat verband het advies van de politie heeft overgenomen, acht de Commissie niet onbegrijpelijk.

Dit neemt niet weg dat de school zich wat betreft een aantal zaken pro-actiever had kunnen opstellen. De rector heeft zich aanvankelijk vooral laten leiden door het advies van de vertrouwensinspectie om het 'klein te houden', waardoor het pestgedrag op school steeds verder is geëscaleerd tot het totaal uit de hand is gelopen. De Commissie heeft helaas moeten vaststellen, dat alle goede bedoelingen ten spijt, de situatie voor [leerling] en haar zusje zeer onveilig is geworden.

De Commissie kan zich niet aan de indruk onttrekken dat – doordat het pesten op school niet adequaat is aangepakt – dit een enorme impact heeft gekregen op het welbevinden van [leerling]. In plaats van direct het pestprotocol in te zetten heeft de school hier een paar weken mee gewacht. De school heeft in eerste instantie steeds brandjes geblust, terwijl iedere vorm van pestgedrag direct effectiever en doortastender had moeten worden aangepakt, bijvoorbeeld door het schorsen van leerlingen die zich hieraan schuldig bleven maken. Tevens had de school tijdig de leerkrachten moeten inlichten en hen moeten instrueren pestgedrag direct de kop in te drukken.

De Commissie merkt in dit kader op dat het (direct) toepassen van het pestprotocol in beginsel de aangewezen weg is om pestgedrag aan te pakken. Daarbij is zorgvuldige monitoring noodzakelijk. Wanneer blijkt dat het pestprotocol niet tot het stoppen van het pesten leidt, betekent dit niet dat er niet verder opgetreden hoeft te worden, maar dat bekeken moet worden welke vervolgacties passend en geboden zijn.

De Commissie komt tot de conclusie dat de school niet tijdig en onvoldoende adequaat heeft opgetreden ten aanzien van het pestgedrag richting [leerling]. Voor zover geklaagd wordt dat geen veilige schoolomgeving is geboden acht de Commissie de klacht dan ook gegrond.

Met betrekking tot het feit dat [leerling] dagelijks werd geconfronteerd met de aanwezigheid van de klasgenoot op school oordeelt de Commissie als volgt.

De Commissie kan zich voorstellen dat de dagelijkse confrontatie met de klasgenoot voor [leerling] heeft bijgedragen aan een gevoel van onveiligheid. Dat neemt niet weg dat geconstateerd moet worden dat de school zich heeft ingespannen om de twee leerlingen waar mogelijk gescheiden van elkaar te houden. Zo zijn er afspraken gemaakt dat zij geen contact met elkaar mochten hebben, was er een apart lesrooster, is er een extra bus geregeld voor gescheiden vervoer naar de excursie in Den Bosch en waren er verschillende contactmomenten met de vertrouwenspersonen. Dat er zich

desalniettemin situaties hebben voorgedaan waarin [leerling] en de klasgenoot elkaar op school troffen kan niet enkel en alleen aan de school verweten worden. De betreffende leerlingen hadden hierin ook zelf een verantwoordelijkheid. Het is de Commissie niet gebleken dat de school op dit punt maatregelen heeft getroffen waardoor [leerling] onevenredig is benadeeld.

Voor zover de klacht betrekking heeft op de maatregelen die de school heeft genomen om de leerlingen niet in contact met elkaar te laten treden oordeelt de Commissie derhalve dat deze ongegrond is.

Wat betreft de situatie met de mentor van [leerling] kan de Commissie de school volgen in het standpunt dat voor haar geen aparte taak was weggelegd, nu [leerling] reeds intensief begeleid werd door de interne vertrouwenspersoon [interne vertrouwenspersoon]. Over de verwijdering uit de les kan de Commissie zich geen oordeel vormen nu de vraag of er van tevoren overlegd was over het opnemen van de telefoon tijdens de les niet eenduidig wordt beantwoord.

Ad b Communicatie

De Commissie is van oordeel dat verweerder adequater en pro-actiever had moeten optreden in het contact met klagster. Er had – juist in een precaire kwestie als deze – in een vroeg stadium een contactpersoon voor klagster moeten worden aangewezen. Het eerst aanstellen van een contactpersoon nadat klagster hier zelf om had verzocht in de meivakantie is niet in overeenstemming met de ernst van de situatie. Hiermee had mogelijk voorkomen kunnen worden dat het contact met klagster steeds verder verslechterde.

De school heeft aangevoerd dat de communicatie werd bemoeilijkt, omdat klagster zich niet altijd even correct heeft gedragen, zodat met name het digitale verkeer als dwingend en grensoverschrijdend werd ervaren. De Commissie merkt hierover op dat dit haar niet onbegrijpelijk voorkomt gelet op de hoog oplopende emoties, maar dat van de school in dit soort gevallen een professionele opstelling mag worden verwacht. Het bewaren van enige professionele afstand hoeft echter het tonen van empathie niet in de weg te staan.

Voorts is de Commissie van oordeel dat de communicatie rondom de sportdag niet goed is verlopen. Immers, de brief waarin werd medegedeeld hoe deze dag er voor [leerling] uit zou zien is niet op tijd verstuurd. De Commissie is van oordeel dat de communicatie vanuit de school hier tekort is geschoten.

De Commissie verklaart ook dit klachtonderdeel gegrond.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart:

- de klacht met betrekking tot het pesten en de communicatie gegrond;
- de klacht voor het overige ongegrond.

VI. Aanbeveling aan het bevoegd gezag

De Commissie merkt op dat er sprake is geweest van een uitzonderlijke situatie, waardoor er lastig algemene uitgangspunten zijn te formuleren voor het geval zich in de toekomst, onverhoopt, nogmaals

een dergelijke situatie voordoet. Van belang is evenwel in een dergelijke situatie de verantwoordelijkheid voor het handhaven van de eigen normen en waarden binnen de schoolgemeenschap voor ogen te houden en daarbij de regierol nadrukkelijk en zichtbaar uit te voeren. Een pestprotocol is een procedurevoorstel, waarvan de uitvoering strak gemonitord dient te worden. Bij onvoldoende resultaat dient snel en adequaat opgeschaald te worden.

Aldus gegeven op 7 september 2022 door mr. E.I. Batelaan-Boomsma, voorzitter, M. de Blaauw MED en drs. K.M.P.A.M. Håbryka, leden, in tegenwoordigheid van mr. N. Anjema - de Oliveira Costa als secretaris.